



Probācijas klientu viedoklis par uzraudzības un piespiedu darba izpildes organizēšanu Valsts probācijas dienestā 2012.gads

Publicēts: 14.08.2020.

2012.g. oktobrī un novembrī Valsts probācijas dienesta Mācību un pētījumu nodaļa veikusi probācijas klientu aptauju par apmierinātību ar uzraudzības un piespiedu darba funkcijām. Pētījums tika veikts visās VPD teritoriālajās struktūrvienībās un to filiālēs. Pavisam atbildes saņemtas no 830 klientiem, no tiem 671 – par uzraudzības funkciju un 149 – par piespiedu darba funkciju.

Lielākā daļa gan uzraudzības, gan piespiedu darba klientu izrādīja apmierinātību ar uzraudzības un piespiedu darba norises gaitu. Atkarībā no apmierinātības rādītāja (izteikumi, kuriem bija jānorāda piekrišanas vai nepiekrišanas pakāpi 4 baļļu skalā), pozitīvās atbildes devuši no 75 līdz 80 procentiem respondentu.

Vairākums aptaujāto uzraudzības klientu pauduši pārliecību, ka probācijas darbinieki spēj palīdzēt viņiem tikt galā ar problēmām, ar kriminālo pagātni, kā arī palīdzēt atturēties no jaunu pārkāpumu izdarīšanas. Raksturojot sadarbību ar probācijas darbinieku, vairākums uzraudzības klientu atzīst, ka probācijas darbinieks, kas strādā ar attiecīgā klienta lietu, ir laipns, korekts, iejūtīgs un diskrets, spēj uzklaut klientu un palīdzēt rast risinājumu.

Lielākā daļa piespiedu darba klientu pauduši pārliecību, ka probācijas darbinieki spēj palīdzēt viņiem tikt galā ar problēmām, ar kriminālo pagātni, kā arī palīdzēt atturēties no jaunu pārkāpumu izdarīšanas, kā arī atzinīgi novērtējuši sadarbību ar darba devēju, pie kura viņi iziet piespiedu darbu. Vairums piespiedu darba klientu atzīst veicamo piespiedu darbu kā atbilstošu viņu profesijai un prasmēm un uzskata, ka labi tiek galā ar darba pienākumiem.

Uzraudzības klientu apmierinātības rādītājiem konstatēta korelācija (sakarība) ar tikšanās ilgumu ar probācijas darbinieku. Jo ilgāka ir tikšanās, jo lielāka ir pārliecība, ka probācijas darbinieks spēs palīdzēt atrisināt klienta problēmas, tikt galā ar pagātnes notikumiem klienta dzīvē un ka ar probācijas darbinieku var aprunāties, ja klients jūt, ka var nonākt nepatikšanās.

Piespiedu darba klientu apmierinātību lielā mērā nosaka viņu sociālais statuss, vide un iepriekšējā kriminālā biogrāfija. Agrāk sodītie mēdz retāk sūdzēties par piespiedu darba netīrību, biežāk norāda, ka piespiedu darba gaitā apgūst noderīgas zināšanas un prasmes un retāk izjūt kaunu par to, ka citi redz viņus veicam piespiedu darbu. Laukos dzīvojošie biežāk, nekā pilsētnieki, norāda, ka veicamais piespiedu darbs ir atbilstošs viņu profesijai/prasmēm un veselībai. Klienti ar augstāku izglītības līmeni mēdz būt neapmierinātāki ar piespiedu darbu nekā tie, kuriem izglītības līmenis ir zemāks.

Galvenie secinājumi no pētījuma:

Tikšanās ilgumam kā VPD ieguldījuma kritērijam ir ietekme uz dažiem uzraudzības klientu apmierinātības indikatoriem (piem., pozitīva sakarība ar ticību, ka VPD darbinieks palīdzēs tikt galā ar klienta problēmām un pagātnes notikumiem).

Optimāls tikšanās ilgums no apmierinātības viedokļa ir no 30 minūtēm līdz 1 stundai: isāks tikšanās ilgums, klientaprāt, liecina par ieinteresētības trūkumu no probācijas darbinieka puses, pārāk garš ilgums ir nogurdinošs.

Apmierinātību ar piespiedu darbu lielākā mērā nosaka klienta sociālais statuss, izcelsmes vide un kriminālā biogrāfija, kamēr apmierinātību ar uzraudzību – probācijas darbinieka laika ieguldījums klientā.